

AmisKOODI

Tehtäväkirja ryhmänohjaajien ja TOP-jaksoja ohjaavien
opettajien tunneille opintojen eri vaiheissa.

Sisältää tehtäviä seuraavista aiheista:

PerusKOODI Oma ala ja opiskelu

Omaan alaan perehtyminen

Millaista opiskelu onkaan

Oman osuuden merkitys oppimisessa

TOPKOODI Työssäoppimisen asioita

Työssäoppimisen tarkoitus ja tavoitteet

TOP-paikan kysyminen

Työelämän toimintatavat

Oman oppimisen tarkastelu TOP-jakson jälkeen

PulmaKOODI Ajattelemisen aihetta pulmista

Pulmat osana oppimista

Miten pulmien kanssa kannattaa toimia?

DuuniKOODI Työllistymiseen liittyviä asioita

Omat työllistymismahdollisuudet

PerusKOODI

Oma ala ja opiskelu

oppiminen ja
ongelmanratkaisu

vuorovaikutus ja
yhteistyö

kestävä
kehitys

aloitekyky ja
yrittäjyys

terveys, turvallisuus ja
toimintakyky

ammattietiikka

$18:4^3 = ?$

matematiikka ja
luonnontieteet

viestintä- ja
mediaosaaminen

estetiikka

teknologia ja
tietotekniikka

aktiivinen
kansalaisuus ja
eri kulttuurit

Kaikille eurooppalaisille ammattiin
opiskeleville yhteiset avaintaidot

Omaan alaan perehtyminen

Tehtävät ja keskustelu nostavat esiin tulevan ammattinne keskeiset tehtävät.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Minkälaisia mielikuvia sinulla on tulevasta ammatistasi?

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Kirjatkaa, mitä tehtäviä ja aiheita tulevaan ammattiinne sisältyy.

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Tutkitaan opettajan kanssa ryhmätehtävien pohjalta, kuinka esiin tulleet asiat sisältyvät opetussuunnitelmaan ja miten niitä opitaan opintojen eri vaiheissa.

Apuna voi käyttää modulisuunnitelmaa.

Millaista opiskelu onkaan

Tehtävät ja keskustelu selkiyttävät ajatuksia ammattiin opiskelusta.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Minkälaisia mielikuvia sinulla on ammattiin opiskelusta?

RYHMÄTEHTÄVÄ 10 min

Laatikaa lista asioista, joita ajattelette ammattiin opiskelun sisältävän.

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan opettajan kanssa ryhmätehtävien pohjalta opiskeluun liittyvistä asioista.

Apuna voi olla **PAKKI**-opiskelijaportaali ja **Opiskelijan vuosi** -opas, Opiskelun ABC, Perustutkinto ja Opiskelijainfo.

Oman osuuden merkitys oppimisessa

Tehtävät ja keskustelu tuovat näkyväksi oppijan oman osuuden ja sen merkityksen osana oppimista.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Miten olet oppinut hakemaan omaan alasi liittyvää tietoa esim. Googlen avulla?

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Miten opettaisitte kaverianne hakemaan oman alansa tietoa esim. Googlen avulla? Laatikaa yksinkertaiset ohjeet.

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan opettajan kanssa ryhmätehtävien pohjalta, millainen on oppijan osuus ja sen merkitys oppimisessa.

Hyvin koodannut Amis-henkilö

Virkeä ja hyvin levännyt

- pitää huolta hyvinvoinnistaan

Ystävällinen ja reipas

- tervehtii ennen kuin huomautkaan
- kuuntelee ja neuvottelee tarvittaessa

Vastuuntuntoinen

- hoitaa tehtävänsä
- korjaa jälkensä
- auttaa muita

Tarttuu työhön

- osaa huomioida muiden osuuden työssään
- käyttää työvälineitä huolellisesti
- työtehtävän valmistuttua kysyy seuraavaa

Suoraselkäinen ja rehti

- tekee mitä on sovittu
- huolehtii oman osuutensa

Halu oppia ja kehittyä ammatissaan

- opettelee aktiivisesti muilta erilaisia tapoja toimia

Jalat tukevasti maassa

- tietää mitä osaa
- tietää milloin kysyä neuvoa

TOPKOODI

Työssäoppimisen tarkoitus ja tavoitteet

Tehtävät ja keskustelu selkiyttävät työssäoppimisen merkitystä ja tavoitteita osana ammattiin oppimista.

Yhteiskeskustelussa määritellään seuraavan TOPin yleiset tavoitteet TOP-paikan kysymistä varten.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Mitä työssäoppiminen on?

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Miksi työpaikalla oppiminen on tärkeää?

Miten työssäoppiminen ja koulussa oppiminen täydentävät toisiaan?

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan opettajan kanssa ryhmätehtävien pohjalta

oppimisesta työpaikalla sekä tulevan työssäoppimisen tavoitteista.

TOP-paikkaa kysyessä kannattaa käyttää seuraavan sivun muistilistaa.

TOP-paikan kysyminen

Selvitettävät asiat ja muistilista

ESITTELE ITSESI JA ASIASI

Olen _____ Koulutuskeskus Salpauksesta
Onko hetki aikaa?
Opiskelen _____ ja tiedustelen työssäoppimispaikkaa.

MUISTILISTA – tiedot saat opettajalta

Koulutusala _____
Työssäoppimisaika _____
Ohjaava opettaja _____
Puhelin _____
Sähköposti _____

Selvitetään TOP-paikalla tai puhelimesta

Työpaikan yhteyshenkilö _____
Osoite _____
Puhelin _____
Sähköposti _____
Päivittäinen työaika _____
Työasu ☐ oma ☐ työnantajalta
Ruokailumahdollisuus ☐ Koo-kuppila ☐ työpaikkaruokala ☐ omat eväät
Muuta _____
_____
_____
_____

Työelämän toimintatavat

Tehtävät ja keskustelu selventävät työelämän toimintatapoja sekä helpottavat työssäoppimisen aloittamista ja siellä oppimista.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Tarkastele seuraavan sivun Työelämän toimintatavat -kuvaa.

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Miten huomioitte seuraavan sivun asiat toimiessanne työpaikalla?

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan ryhmätehtävien pohjalta työelämän toimintatavoista ja opiskelijan roolista työpaikalla.

Työelämän toimintatavat

TYÖAIKA
aika, jona tehdään
työnantajan
osoittamaa työtä

SOSIAALISET TAITOT
käyttäytyminen työpaikalla,
neuvottelutaidot,
ongelmanratkaisutaidot

VAATETUS JA ULKOASU
siisti ja asiallinen vaatetus,
suojavaatetus ja turva-asut
• edustat yritystä,
oppilaitosta ja itseäsi

KAHVITAUKO
lepoaika, jonka
ansioista jaksaa

RUOKATUNTI
tauko, jonka aikana
aterioidaan ja virkistytään,
keskustellaan työkavereiden
kanssa

OMA-ALOITTEISUUS
omien jälkien siivoaminen,
tavaroiden huolellinen
käsittely, muiden työn
huomioiminen, työtehtävän
valmistuttua kysyy uutta

OMAT ASIAT
puhelut ja muut omat
asiat hoidetaan tauoilla ja
vapaa-aikana tai pyydetään
esimieheltä lupa

Oman oppimisen tarkastelu TOP-jakson jälkeen

Tehtävät ja keskustelu palauttavat mieleen TOP-jakson kokemuksia ja ajatuksia sekä tekevät näkyväksi työpaikalla opittuja taitoja.

Tehtävät auttavat myös seuraavaan TOP-jaksoon valmistautumisessa.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Palauta mieleen

Mitkä asiat sujuivat hyvin?

Mitkä taitosi vahvistuivat työssäoppimisjaksolla?

Mitä taitoja sinun kannattaa harjoitella lisää?

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Mitkä asiat TOPissa ihmetyttivät, mietityttivät tai jäivät epäselviksi?

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan ryhmätehtävän pohjalta työssäoppimisen kokemuksista ja työpaikalla opituista asioista.

Poimikaa vinkkejä itsellenne ja ryhmälellenne seuraavaa TOP-jaksoa varten.

PulmaKOODI

Ajattelemisen aihetta pulmista

Pulmat osana oppimista

Miten pulmien kanssa kannattaa toimia?

Pulmatilanteita tulee eteen aivan kaikille, ja ne ovat osa opiskelua sekä työelämää.

Pulmien ratkomiskyky on oleellinen osa ammattitaitoa.

Pulmia ratkomalla opitaan ammatin ja työelämän perustaitoja.

Muutama ajatus pulmasta

Pulma voi olla aivan pieni, kohtalainen tai jopa järeä.

Pulmaa voi olla ensin hankala edes tunnistaa, paitsi järeää pulmaa.

Järeä pulma kehittyy usein pikkuruisesta pulmasta, jota ei ole huomattu hoitaa.

Pulman tunnistamiskyky kehittyy vain pulmien kohtaamisen kautta.

Pulmien selvittäminen alkaa puhumalla, ja ne selviävät aina tavalla tai toisella.

Pulmista puhuminen ja niiden selvittäminen yhdessä on oleellinen osa työelämää.

Pulmien kautta paremmiksi.

Pulmat osana oppimista

Tehtävät ja keskustelu auttavat tarkastelemaan pulmia ja niiden merkitystä osana oppimista.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Lue edellisen sivun asiat pulmista.

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Millaisia pulmia opiskelunne aikana voi tulla eteen?

Kirjatkaa pulmat erilliselle paperille seuraavasti:

Pienet pulmat   Kohtalaiset pulmat   Järeät pulmat

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan opettajan kanssa ryhmätehtävien pohjalta pulmien merkityksestä osana oppimista.

Miten pulmien kanssa kannattaa toimia?

Tehtävät ja keskustelu ohjaavat pohtimaan, miten pulmiin kannattaa suhtautua sekä kuinka niiden kanssa kannattaa toimia.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Tarkastele edellisen tehtävän listaa pulmista.

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Miten pulmiin kannattaa suhtautua?

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan opettajan kanssa ryhmätehtävien pohjalta, kuinka ratkoisitte näitä pulmia ja kenen kanssa.

Apuna **Opiskelijan vuosi** -opas, Opiskelijan tukena ja **PAKKI**-opiskelijaportaali.

DuuniKOODI – työllistymiseen liittyviä asioita

Omat työllistymismahdollisuudet

Omat työllistymismahdollisuudet

Opiskeluajan loppuvaiheessa on hyödyllistä selvittää, mihin erilaisiin tehtäviin ja työpaikkoihin omalla tutkinnolla voi työllistyä.

Tehtävät ja keskustelu ohjaavat tarkastelemaan ammatin perusosaamista sekä mahdollisia työllistymisvaihtoehtoja.

OPETTAJAN JOHDANTO AIHEESEEN 10 min

YKSILÖTEHTÄVÄ 5 min

Mitkä ovat ammattisi perustaitoja ja perusosaamista?

RYHMÄTEHTÄVÄ 15 min

Missä eri työpaikoissa ja tehtävissä näitä perustaitoja sekä osaamista voidaan hyödyntää?

YHTEISKESKUSTELU 15 min

Keskustellaan ryhmätehtävien pohjalta erilaisista työllistymisvaihtoehtoista ja mietitään, mistä voi hakea lisätietoa tai koulutusta.

Apuna **PAKKI**-opiskelijaportaali.

Työnäky kiittää!

Mukana AmisKOODIn sisältöjen ja tavoitteiden kirkastamisessa

Opiskelijan Työnäky-ryhmä, Koulutuskeskus Salpaus

Opiskelijaedustajia eri koulutusaloilta

- Keskustelua työelämävalmennuksesta ja ohjauksen tarpeista

Työnäky I -koulutusryhmä

Lahden kaupungin nuorisopalvelut, Avain-säätiö, Tuoterengas,
Koulutuskeskus Salpaus

- Yhdessä pohdintaa työelämävalmennuksesta yhteistyöverkoston voimin

Vipusenkadun tutorit, Koulutuskeskus Salpaus

- Työkirjan testaus sekä täydennys- ja korjausehdotukset

Lahti-Mukkula Rotaryt

- Työelämän perustaitojen merkityksen esille tuominen
- Aloite Työnäky-hankkeen suunnitteluun

Satunnaiset kulkijat

Käytävägallup Ståhlberginkatu kuutosen opiskelijoille

- Työkirjan visuaalisen ilmeen ja nimen arviointi

Toteutus

Työnäky-hanke, jota rahoittavat Euroopan Unioni, Euroopan sosiaalirahasto ja Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Harri Aaltonen ja Sirkku Oksanen

Viestintä- ja markkinointipalvelut

Kuvat

Mirella Baas